

1. SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1 Produkto identifikatorius

Prekybos ženklas:

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

Medžiagos / mišinio panaudojimas

Tinko mišinys - Pramoninės, profesionalios ir privačios paskirties gaminys, skirtas maišymui su vandeniu, naudojimui statyboje. Nepatartina naudoti jokiais kitais tikslais.

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją

Gamintojas / tiekėjas

KREISEL Vilnius, UAB
Metalo g. 6
02190 Vilnius
Lietuva

Tāl. +370 (0)52 16 40 41
Faks +370 (0)52 10 47 64
kreisel@kreisel.lt
kreisel.lt

Informacijos šaltinis:

Produktų saugos skyrius (darbo dienomis 8:00 - 16:00)

1.4 Pagalbos telefono numeris

Neatidėliotina informacija apsinuodijus: +370 / 5 236 20 52 , +370 / 687 533 78
Europos pagalbos numeris: 112

2. SKIRSNIS. Galimi pavojai

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008

GHS05 korozija

Eye Dam. 1 H318 Smarkiai pažeidžia akis.

GHS07

Skin Irrit. 2 H315 Dirgina odą.

Klasifikavimas pagal Tarybos direktyvą 67/548/EEB arba direktyvą 1999/45/EB

Xi; Dirginanti

R38-41: Dirgina odą. Gali smarkiai pažeisti akis.

Ypatingos pavojų žmogui ir aplinkai nuorodos

Produktas ženklintinas pagal paskutinąją "Bendrojo mišinių klasifikavimo ES direktyvos" aprašymo redakciją.

(Tęsinys 2 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 1 tęsinys)

Klasifikavimo sistema:

Klasifikavimas atitinka galiojančius ES sąrašus, tačiau papildytas įmonės pateiktais bei specialiosios literatūros duomenimis.

Papildomos nuorodos:

Klasifikacija sąryšyje su odos ir akių dirginimu remiasi tyrimų su gyvūnais rezultatais, žr. literatūros 16 skyrių [4], [11] ir [12].

2.2 Ženklavimo elementai**Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008**

Gaminys klasifikuojamas bei ženklavimas pagal KŽP reglamentą.

Pavojaus piktogramos

GHS05

Signalinis žodis

Pavojinga

Pavojų nustatantys komponentai etiketavimui:

Kalcio dihidroksidas

Teiginiai apie pavojų

H315 Dirgina odą.

H318 Smarkiai pažeidžia akis.

Įspėjamieji teiginiai

P102	Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje.
P261	Stengtis neįkvėpti dulkių.
P280	Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.
P305+P351+P338+P315	PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis. Nedelsiant kreiptis į gydytoją.
P302+P352+P332+P313	PATEKUS ANT ODOS: Nuplauti dideliu kiekiu muilo ir vandens. Jeigu sudirginama oda: kreiptis į gydytoją.
P362+P364	Nusivilkti užterštus drabužius ir išskalbti prieš vėl apsivelkant.
P501	Turinį/ talpą priduoti į atitinkamą atliekų surinkimo vietą.

2.3 Kiti pavojai

Sausam mišiniui sąveikaujant su vandeniu ar drėgme, iškart susidaro stipriai šarminis tirpalas. Dėl didelio šarmingumo drėgnas skiedinys gali sukelti odos ir akių dirginimą. Ypač ilgalaikio kontakto metu (pvz. klūpėjimas drėgname skiedinyje) dėl šarmingumo atsiranda rimtų odos pažeidimų pavojus.

Alveolinės frakcijos, kristalinio silicio oksido dalis sudaro mažiau kaip 1%. Atsižvelgiant į tai, produkto ženklavimas nėra privalomas. Tačiau, nepaisant to, rekomenduojama naudoti kvėpavimo takų apsaugos priemones.

Iš sauso mišinio susidaranti dulkės gali dirginti kvėpavimo takus. Pakartotinas didesnio dulkių kiekio įkvėpimas padidina riziką susirgti plaučių ligomis.

(Tęsinys 3 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 2 tęsinys)

PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

PBT: Nevartotina.

vPvB: Nevartotina.

3. SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

3.1 Cheminė charakteristika: Medžiagos

Šis gaminytis yra mišinys.

3.2 Cheminė charakteristika: Mišiniai

Aprašymas:

Neorganinių rišamųjų medžiagų, užpildų ir nekenksmingų priemaišų mišinys

Pavojingos sudedamosios medžiagos:

CAS: 7778-18-9 EINECS: 231-900-3 Reg.nr.: 01-2119444918-26	Kalcio sulfatas, įvairūs hidratatai $\text{CaSO}_4 \times (0 - 2) \text{H}_2\text{O}$ Medžiaga, kuriai Bendrijoje taikomi poveikio darbo vietose apribojimai	50-100%
CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 Reg.nr.: 01-2119475151-45	Kalcio dihidroksidas Xi R37/38-41 Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335	1-2,5%
CAS: 14808-60-7 EINECS: 238-878-4 Reg.nr.: -	Silicio dioksidas, kvarcinis smėlis (<1% RCS) Medžiaga, kuriai Bendrijoje taikomi poveikio darbo vietose apribojimai	1-2,5%
Kitos sudėtinės dalys (>25%):		
CAS: 1317-65-3 EINECS: 215-279-6 Reg.nr.: 01-2119486795-18	Klintis (Kalcio karbonatas)	25-50%

Papildomos nuorodos

Nurodytų rizikos frazių turinio ieškoti 16 straipsnyje.

4. SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Pirmoji pagalba

Bendra informacija:

Suteikiant pirmąją pagalbą, specialios asmeninės saugos priemonės nėra reikalingos, tačiau reikėtų vengti kontakto su gaminiu.

Įkvėpus:

Pašalinti dulkių šaltinį ir pasirūpinti grynu oru arba išnešti nukentėjusį į gryną orą. Esant pykinimui, kosuliui ar dirginimui, kreiptis į gydytoją.

(Tęsinys 4 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 3 tęsinys)

Po kontakto su oda:

Nedelsiant apiplauti vandeniu ir muilu ir gerai išskalauti. Nedelsiant nusirengti išteptus, įsigėrusius drabužius. Drabužius prieš pakartotiną naudojimą išplauti. Batus, prieš pakartotinai naudojant, išvalyti. Nesiliaujant odos perštėjimui, kreiptis į gydytoją.

Po kontakto su akimis:

Netrinti akių, nes dėl mechaninio poveikio akys gali būti papildomai pažeistos. Jei yra, išimti kontaktinius lęšius ir nedelsiant, mažiausiai 20 minučių skalauti akis atvertais vokais tekančiu vandeniu. Esant galimybei, naudoti izotoninį akių skalavimo tirpalą (pvz. 0,9% NaCl). Visuomet pasikonsultuoti su gydytoju.

Prarijus:

Neskatinti vėmimo. Nepraradus sąmonės, burną skalauti vandeniu, gerti daug vandens. Pasikonsultuoti su gydytoju ar kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Simptomai ir poveikis aprašyti 2 ir 11 skyriuose.

Kontaktas su akimis gali stipriai ir galimai negrįžtamai pažeisti akis.

Esant ilgalaikiam sąlyčiui, taip pat ir sauso būvio gaminys gali dirginti drėgną odą ir sąlygoti odos dirglumą, dermatitą ar kitus stiprius odos pažeidimus.

Nuorodos gydytojui:

Gydymas simptominis

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Kreipiantis į gydytoją, pagal galimybes turėtų būti pateiktas šis Saugos duomenų lapas.

5. SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės**5.1 Gesinimo priemonės****Tinkamos gesinimo medžiagos:**

Tiek tiekiamas mišinys, tiek sumaišytas nėra degus. Dėl to gesinimo priemonės derinamos prie aplinkos gaisringumo.

5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Gaminys nėra sproguos ar degus ir su kitomis medžiagomis neturi degimą skatinančio poveikio. Kilus gaisrui gali susidaryti neorganinės degimo dulkės. Vengti dulkių susidarymo. Su vandeniu reaguoja šarmiškai.

5.3 Patarimai gaisrininkams

Specialiosios priemonės nėra būtinos. Gesinimui panaudotą vandenį surinkti atskirai, jis neturi patekti į kanalizaciją. Gaisro ir gesinimo vandens likučiai turi būti sutvarkyti pagal atitinkamas žinybines instrukcijas.

6. SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės**6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros**

Vengti dulkių susidarymo. Vengti patekimo ant odos ir į akis, tai pat neįkvėpti. Sekti nurodymais užkeretančiais kelią medžiagos sklidimui aplinkoje ir naudoti asmenines apsaugos priemones.

(Tęsinys 5 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 4 tęsinys)

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

Kadangi gali sąlygoti pH vertės padidėjimą, neleisti patekti į vandens telkinius. pH vertei padidėjus virš 9, gali atsirasti ekotoksikologinis poveikis. Atkreiptinas dėmesys į nuotekų ir gruntinio vandens nacionalinius teisės aktus.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Išbarstyta medžiaga surinkti sausai ir, esant galimybei, panaudoti. Vengti dulkių susidarymo. Valymui naudoti ne žemiau M dulkių klasės (LST EN 60335-2-69) pramoninį siurbli. Nešluoti sausai. Niekomet valymui nenaudoti suspausto oro. Sausai valant susidarant dulkėms, būtina naudoti asmeninės saugos priemones. Vengti susidarantių dulkių įkvėpimo ir sąlyčio su oda. Surinktą medžiagą sunaikinti pagal instrukcijas.

Palikti sumaišytą skiedinį sukietėti ir utilizuoti (žiūrėti 13.1 skirsnį).

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius

Informacija apie saugų vartojimą pateikiama 7 skyriuje.

Informacija apie asmens saugos priemones pateikiama 8 skyriuje.

Informacija apie sunaikinimą pateikiama 13 skyriuje.

7. SKIRSNIS. Naudojimas ir sandėliavimas**7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės**

Garantuoti gerą darbo vietos vėdinimą/nutraukimą. Vengti dulkių susidarymo. Vengti kontakto su akimis ir oda. Dėvėti asmeninę apsauginę aprangą. Turi būti praustuvų/turi būti vandens, akių ir odos nuplovimui. Šio produkto negali naudoti asmenys, sergantys odos ligomis arba tokie asmenys, kurių odos jautrumas yra padidintas. Darbo metu nevalgyti, negerti, nerūkyti, nešniurkščioti.

Nuorodos apsaugai nuo gaisro ir sproginimo:

Nebūtinos jokios specialiosios priemonės.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus**Sandėliavimas:****Reikalavimai sandėliavimo patalpoms ir talpoms:**

Preparatą laikyti vaikams neprieinamoje vietoje. Laikyti gerai uždarytuose induose vėsioje ir sausoje vietoje. Nenaudoti jokių talpų iš lengvųjų metalų.

Nuorodos dėl laikymo bendrai:

Laikyti atokiai nuo maisto produktų, gėrimų ir pašarų.

Kitos sandėliavimo nuorodos:

Saugoti nuo drėgno oro ir vandens.

Sandėliavimo laikas:

Sandėliavimo laikas (sausai, iki 20 °C): žiūrėti nurodymą ant pakuotės.

Sandėliavimo klasė: 13**7.3 Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai)**

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

LT

(Tęsinys 6 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapis 5 tęsinys)

8. SKIRSNIS. Poveikio prevencija/asmens apsauga

8.1 Kontrolės parametrai**Sudedamosios dalys su darbo vietoje stebėtinomis vertėmis:****7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratai CaSO₄ x (0 - 2) H₂O**

AGW (DE)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 6 A mg/m ³ DFG
----------	--

1305-62-0 Kalcio dihidroksidas

PRD (LT)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 5 mg/m ³ O
IOELV (EU)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 5 mg/m ³
AGW (DE)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 1E mg/m ³ 2(I);Y, EU, DFG
REACH (DE)	TPRD Trumpalaikio poveikio ribinis dydis: 4 A mg/m ³ IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 1 A mg/m ³ DFG 1/2003
TRGS 900 (DE)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 1 E mg/m ³ Y

14808-60-7 Silicio dioksidas, kvarcinis smėlis (<1% RCS)

PRD (LT)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 0,1 mg/m ³
MAK (DE)	IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 0,15 A mg/m ³ 24; Y; DFG

DNEL lygių**7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratai CaSO₄ x (0 - 2) H₂O**

Oralinis(ė)	DNEL acute systemic	11,4 mg/kg (Vartotojas)
	DNEL long term	1,25 mg/kg (Vartotojas)
Inhaliacinis(ė)	DNEL acute systemic	3811 mg/m ³ (Vartotojas)
		5082 mg/m ³ (Darbuotojas)
	DNEL long term	5,29 mg/m ³ (Vartotojas)
		21,17 mg/m ³ (Darbuotojas)

1305-62-0 Kalcio dihidroksidas

Inhaliacinis(ė)	DNEL (15min.)	4 mg/m ³ (Darbuotojas)
	DNEL (8h)	1 mg/m ³ (Darbuotojas)

PNEC lygių**7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratai CaSO₄ x (0 - 2) H₂O**

PNEC	- mg/l (Nuosėdos)	not toxic
	- mg/l (Žemė)	not toxic
	100 mg/l (Aktyviojo dumblo organizmai)	
	- mg/l (Vanduo)	not toxic

(Tęsinys 7 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 6 tęsinys)

Papildomos ekspozicijos vertės, esant galimiems pavojams perdirbimo metu:

Sudedamosios dalys su bendrąja dulkių ribine verte

MAK (TRGS 900) (DE)	TPRD Trumpalaikio poveikio ribinis dydis: 6 A 20 E mg/m ³ IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 1,25 A 10 E mg/m ³ A - IFA 6068 (2003) E - IFA 7284 (2003)
---------------------	--

A - Alveolinė frakcija E - Įkvepiamoji frakcija (DIN EN 481)

Papildomos nuorodos:

Už pagrindą buvo paimti sudarymo metu galioję sąrašai.

8.2 Poveikio kontrolė

8.2.1. Asmens saugos priemonės

Bendrosios saugos ir higienos priemonės:

Laikyti atokiai nuo maisto produktų, gėrimų ir pašarų. Suteptus drabužius nedelsiant nusivilkti ir prieš pakartotinį panaudojimą gerai išvalyti. Prieš pertraukas ir baigus darbą nusiplauti rankas. Vengti kontakto su akimis ir oda. Darbo metu nevalgyti, negerti, nerūkyti, nešniurkščioti. Odos apsaugai vartoti apsauginį odos kremą. Numatyti galimybę nusiprausti darbo vietoje.

Kvėpavimo takų apsauga:

Respiratorius (FFP2 tipo pagal EN 149)

Ribinių verčių užtikrinimui naudoti efektyvias technines priemones, pvz. vietinio dulkių nusiurbimo įrangą. Esant pavojui viršyti ribines vertes, pvz. dirbant su atvirais sausais miltelių pavidalo gaminiiais ar naudojant purškimo būdu, naudoti pritaikytą kvėpavimo takų apsaugos kaukę.

Rankų apsauga:

Chemikalams atsparios pirštinės pagal EN 374

Mūvėti CE ženklu pažymėtas vandeniui nelaidžias, susidėvimui ir šarmams atsparias apsaugines pirštines. Dėl vandens laidumo odinės pirštinės nėra tinkamos ir gali praleisti chromatų turinčius junginius.

Pirštinių medžiaga:

Naudojant paruoštą mišinį, nereikalaujama naudoti cheminėms medžiagoms atsparių pirštinių (III kategorija). Tyrimai parodė, kad nitrilo impregnuotos medvilninės pirštinės (padengimas apie 0,15 mm) suteikia pakankamą apsaugą iki 480 minučių. Pakeisti pramirkusias pirštines. Turėti pirštines pakeitimui.

Pirštinių medžiagos persigėrimo laikotarpis:

Tikslaus apsauginių pirštinių susidėvimimo laiko teirautis gamintojo ir laikytis nurodytos trukmės.

Ilgalaikiam kontaktui tinka pirštinės iš šių medžiagų:

Pirštinės iš nitrilo kaučiukas

Rekomenduojamas gaminio storis: ≥ 0,15mm

Netinka pirštinės iš šių medžiagų:

Odinės pirštinės

(Tęsinys 8 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 7 tęsinys)

Akių apsauga:

Susidarant dulkėms ar esant taškymosi pavojui, naudoti sandarius apsauginius akinius (pagal EN 166).

Kūno apsauga:

Dėvėti apsauginius drabužius ilgomis rankovėmis, avėti sandarią avalynę. Jei neįmanoma išvengti kontakto su skiediniu, reikėtų dėvėti ir vandeniui nelaidžius drabužius. Neleisti skiediniui patekti į batus.

Rizikos valdymo priemonės:

Reikalingo efektyvumo užtikrinimui reikalingi personalo teisingo asmeninių saugos priemonių naudojimo apmokymai.

8.2.2. Papildomos nuorodos techninės įrangos pritaikymui

Dulkių susidarymui mažinti reikėtų naudoti uždaras sistemas (pvz. silosus su juostiniais transporteriais), vietinius nusiurbimus arba kitus techninius įrenginius, pvz. tinkavimo mašinas.

8.2.3. Aplinkos ekspozicijos ribojimas ir stebėjimas

Kadangi gali sąlygoti pH vertės padidėjimą, neleisti patekti į vandens telkinius. pH vertei padidėjus virš 9, gali atsirasti ekotoksikologinis poveikis. Atkreiptinas dėmesys į nuotekų ir gruntinio vandens nacionalinius teisės aktus.

9. SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės

9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Bendra informacija

Išvaizda:

Forma:	Milteliai
Spalva:	Balsva(s)
Kvapas:	Bekvapis(ė)

pH vertė esant 20 °C:	10 - 11 Prisotintas vandens tirpalas
------------------------------	---

Sudėties pakeitimas

Tirpimo taškas / Tirpimo sritis:	Nevartotina.
Virimo taškas / Virimo sritis:	Nevartotina.

Užsidegimo taškas:	Nevartotina.
---------------------------	--------------

Degumas (kietas, dujinis):	Medžiaga nedegi.
-----------------------------------	------------------

Uždegimo temperatūra:

Suirimo temperatūra:	> 1000 °C >100 °C su CaSO ₄ ir H ₂ O >800 °C su CaO ir SO ₃ >825 °C su CaO ir CO ₂
-----------------------------	---

Savaiminis užsidegimas:	Produktas savaime neužsidega.
--------------------------------	-------------------------------

Sprogimo pavojus:	Produktas nekelia sprogo pavojaus.
--------------------------	------------------------------------

(Tęsinys 9 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 8 tęsinys)

Tankis:	Nenustatyta.
Birumo tankis esant 20 °C:	1200 - 1400 kg/m ³
Tirpumas / Maišymas su vandeniu:	Mažai tirpus(i).
Tirpiklių sudėtis:	
Organiniai tirpikliai:	0,0 %
Kietųjų dalelių kiekis:	100,0 %
9.2 Kita informacija	Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

10. SKIRSNIS. Stabilumas ir reakingumas

10.1 Reakingumas

Su vandeniu reaguoja šarmiškai. Nuo sąlyčio su vandeniu vyksta numatyta reakcija, dėl kurios produktas sukietėja ir sudaro tvirtą masę, nereaguojančia su aplinka.

10.2 Cheminis stabilumas Tinkamai ir sausai sandėliuojamas gaminys yra stabilus.

Terminis irimas / vengtinios sąlygos:

Nesuyra vartojant pagal instrukciją.

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė

Nežinomos jokios pavojingos reakcijos (žiūrėti 10.5).

10.4 Vengtinios sąlygos

Sandėliuojant vengti vandens ir drėgmės patekimo (mišinys su drėgme reaguoja šarmiškai ir kietėja).

10.5 Nesuderinamos medžiagos

Egzotermiškai reaguoja su rūgštimis; drėgnas produktas yra šarminis ir reaguoja su rūgštimis, amonio druskomis ir netauriaisiais metalais, pvz. aliuminiu, cinku, žalvariu. Reakcijoje su netauriaisiais metalais išsiskiria vandenilis.

10.6 Pavojingi skilimo produktai Nesuyra tinkamai sandėliuojant ir vartojant.

Sandėliavimo laikas:

Sandėliavimo laikas (sausai, iki 20 °C): žiūrėti nurodymą ant pakuotės.

Kitos nuorodos:

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

11. SKIRSNIS. Toksikologinė informacija

11.1 Informacija apie toksinį poveikį

Produktas nebuvo išbandytas. Išvada padaryta remiantis komponentų savybėmis.

Ūmus toksiškumas

Klasifikacijai svarbios LD/LC50 vertės:

ATE (Acute Toxicity Estimates)

Inhaliacinis(ė)	LC50 (4h)	9,09 mg/l (Žiurkė)
-----------------	-----------	--------------------

(Tęsinys 10 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 9 tęsinys)

7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratatai $\text{CaSO}_4 \cdot x (0 - 2) \text{H}_2\text{O}$

Oralinis(ė)	LD50	>2000 mg/kg (Žiurkė)
Inhaliacinis(ė)	LC50 (4h)	>5 mg/l (Žiurkė)

1305-62-0 Kalcio dihidroksidas

Oralinis(ė)	LD50	7340 mg/kg (Žiurkė) (OECD 425)
		>2500 mg/kg (Triušis) (OECD 402)
Dermalinis(ė)	LD50	>2500 mg/kg (Triušis) (OECD 402)

Pirminis perštėjimo efektas:

Prie odos:

Kalcio dihidroksidas dirgina odą (in vivo, triušis). Studijų rezultatais kalcio dihidroksidas klasifikuojamas kaip dirginantis odą (H315 – dirgina odą).
Dirgina odą.

Prie akies:

Studijų rezultatais (in vivo, triušis) kalcio dihidroksidas gali stipriai pažeisti akis (H318 – smarkiai pažeidžia akis).
Smarkiai pažeidžia akis.

Jautrumas:

Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Paūmėjęs arba lėtinis toksiškumas:

Per ilgesnį kontakto su oda laiką, sąryšyje su drėgme, gali stipriai ją pažeisti

CMR padarinius (kancerogeniškumą, mutageniškumą ir toksiškumą reprodukcijai):

Genotoksinis kalcio dihidroksido potencialas nėra žinomas (Bacterial reverse mutation assay, Ames test, OECD 471: negatív). Kalcis, pateiktas kaip kalcio laktatas, nėra kancerogeninis (eksperimento rezultatas, žiurkė). Kalcis, pateiktas kaip kalcio karbonatas, nėra toksiškas reprodukcijai (eksperimento rezultatas, pelė). Dėl kalcio dihidroksido pH efekto nėra kancerogeninės rizikos. Turimi žmogaus epidemiologiniai duomenys.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms:

Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Kancerogeniškumas:

Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Toksiškumas reprodukcijai:

Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui - vienkartinis poveikis (STOT SE):

Kalcio dihidroksidas dirgina kvėpavimo takus (STOT SE 3 / H335 – gali dirginti kvėpavimo takus).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui - kartotinis poveikis (STOT RE):

Pakartotinas didesnio dulkių kiekio įkvėpimas padidina riziką susirgti plaučių ligomis.

Aspiracijos pavojus:

Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

11.2 Praktinė patirtis

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

(Tęsinys 11 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapis 10 tęsinys)

11.3 Bendros pastabos
Žiūrėti 16 skyrių (Literatūra).

12. SKIRSNIS. Ekologinė informacija

12.1 Toksiškumas

Produktas nebuvo išbandytas. Išvada padaryta remiantis komponentų savybėmis.

Vandeninis toksiškumas:

7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratatai $\text{CaSO}_4 \cdot x(0 - 2) \text{H}_2\text{O}$

EC50	> 790 mg/kg (Aktyviojo dumblo organizmai) (OECD 209)
EC50 (48h)	> 79 mg/l (Vandens blusa - daphnia) (OECD 202) LIMIT-Test
EC50 (96h)	3200 mg/l (Dumbliai - navicula seminulum)
LC50 (48h)	>1910 mg/l (Vandens blusa - ceriodaphnia dubia)
LC50 (96h freshwater)	> 79 mg/l (Dumbliai) (OECD 201) LIMIT-Test
LC50 (96h seawater)	> 79 mg/l (Japoninė medaka - oryzias latipes) (OECD 203) LIMIT-Test
LC50 (96h)	>1970 mg/l (Žuvis - pimephales promelas)

1305-62-0 Kalcio dihidroksidas

EC50 (48h)	49,1 mg/l (Bestuburiai - invertebrate)
EC50 (72h)	184,57 mg/l (Dumbliai)
LC50 (96h freshwater)	33,884 mg/l (Afrikinis šamas - clarias gariepinus) 50,6 mg/l (Žuvis)
LC50 (96h seawater)	457 mg/l (Žuvis) 158 mg/l (Bestuburiai - invertebrate)

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Neorganinis produktas, biologinio valymo metu napasišalina iš vandens.

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

Organizmuose nesikaupia.

12.4 Judumas dirvožemyje

Mažai tirpus(i)

Ekotoksiniai poveikiai:

Tik padidėjus pH vertei (jei ruošiami dideli kiekiai).

7778-18-9 Kalcio sulfatas, įvairūs hidratatai $\text{CaSO}_4 \cdot x(0 - 2) \text{H}_2\text{O}$

NOEC (21d)	360 mg/l (Vandens blusa - daphnia magna)
------------	--

1305-62-0 Kalcio dihidroksidas

EC10/LC10 (NOEC)	12000 mg/kg (Žemės mikroorganizmai) 2000 mg/kg (Žemės makroorganizmai)
NOEC (14d)	32 mg/l (Bestuburiai - invertebrate)
NOEC (21d)	1080 mg/kg (Augalai bendrai)
NOEC (72h)	48 mg/l (Dumbliai)
NOEC (96h)	56 mg/l (Gupija - poecilia reticulata)

(Tęsinys 12 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 11 tęsinys)

Elgesys valymo įrengimuose:

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

Testo rūšis Poveikio koncentracija Metodas Vertinimas

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

Kitos ekologinės nuorodos:**Bendrosios nuorodos:**

Vandens užteršimo klasė 1 (Savarankiška klasifikacija): lengvai užteršia vandenį

Neleisti neskiestame pavidale arba didesniais kiekiais patekti į gruntinius vandenis, vandens telkinius ar kanalizaciją.

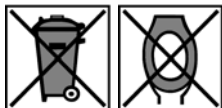
12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai**PBT:** Nevartotina.**vPvB:** Nevartotina.**12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis**

Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

Literatūra

Žiūrėti 16 skyrių (Literatūra).

13. SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas

13.1 Atliekų tvarkymo metodai**Rekomendacija:**

Negalima pašalinti kartu su buitinėmis atliekomis. Neleisti patekti į kanalizaciją.

Sausai surinkti, saugoti pažymėtoje talpykloje ir galimai, neviršyjant galiojimo laiko, naudoti arba, vengiant bet kokio kontakto su oda ir dulkių susidarymo, sumaišyti su vandeniu. Sudrėkusį ar šlapią gaminį palikti kietėti ir utilizuoti.

Europos atliekų katalogas

16 03 04	Neorganinės atliekos, nenurodytos 16 03 03
17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03
15 01 01	popieriaus ir kartono pakuotės

16 03 04 nesunaudoto gaminio likučiams

17 09 04 vandeniu atskiestam ir sukietėjusiam gaminiui

15 01 01 tuščioms pakuotėms

13.2 Nevalytos pakuotės**Rekomendacija:**

Valymui netinkamomis pakuotėmis atsikratyti kaip atitinkama medžiaga.

Atsikratymas pagal žinybinį reglamentą.

(Tęsinys 13 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

Perdirbimui atiduoti tik visai tuščias pakuotes.

(Puslapio 12 tęsinys)

14. SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą

14.1 JT numeris ADR, ADN, IMDG, IATA	Atkrenta
14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas ADR, ADN, IMDG, IATA	Atkrenta
14.3 Gabenimo pavojingumo klasė (-s) ADR, ADN, IMDG, IATA klasė	Atkrenta
14.4 Pakuotės grupė ADR, IMDG, IATA	Atkrenta
14.5 Pavojus aplinkai Marine pollutant:	Ne
14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams	Nevartotina.
14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL konvencijos II priedą ir IBC kodeksą	Nevartotina.
UN "Model Regulation":	-

15. SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą

15.1 Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai

Direktyva 2012/18/ES

Vardinis pavojingų cheminių medžiagų sąrašas - I PRIEDAS :

Į sudėtį neįeina nė viena iš sudėtinių dalių.

Nacionaliniai normatyvai:

Biocidiniai agentai (98/8/EB):

Į sudėtį neįeina nė viena iš sudėtinių dalių.

Vandens taršos klasė:

1 (Savarankiška klasifikacija) vandens užteršimo klasė: silpnai teršiantis vandeni.

Kitos nuostatos, apribojimai ir draudimai:

·Direktyva dėl Europos atliekų sąrašo (atliekų sąrašas - Europos atliekų katalogas).

·Technical Rules for Hazardous Substances 900 - Workplace exposure limits (TRGS 900, Germany)

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Cheminės saugos vertinimas nebuvo atliktas.

LT

(Tęsinys 14 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 13 tęsinys)

16. SKIRSNIS. Kita informacija

Pakeitimų pagrindas

* Lyginant su buvusia versija, pakeisti duomenys.

Svarbios frazės:

H315 Dirgina odą.

H318 Smarkiai pažeidžia akis.

H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.

R37/38 Dirgina kvėpavimo takus ir odą.

R41 Gali smarkiai pažeisti akis.

Nurodymų patarimai:

Papildomi, išplečiantys reglamentuojamus veiklos su pavojingomis medžiagomis nurodymus, mokymai nėra reikalingi.

Literatūra

[2] Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.

[3] MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010

[4] Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).

[6] U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).

[7] U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).

[8] Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.

[11] TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

[12] TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

[18] Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]

[19] Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

Duomenų suvestinę sudarantis skyrius:

Produktų saugos skyrius (+43/(0)5522-41646-0 / klaus.ritter@fixit-gruppe.com)

Asmuo kontaktams:

Dr. Klaus Ritter

Santrumpos ir akronimai:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

MAK: Maximale Arbeitsplatz-Konzentration (maximum concentration of a chemical substance in the workplace, Austria/Germany)

PBT: persistent, bioaccumulative and toxic properties

vPvB: very persistent, bioaccumulative properties

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

(Tęsinys 15 psl.)

MANUELLER GIPSPUTZ 650 - Gipsinis tinkas

(Puslapio 14 tęsinys)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
Skin Irrit. 2: Skin corrosion/irritation, Hazard Category 2
Eye Dam. 1: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 1
STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3

Kita informacija:

Duomenys šiame saugos duomenų lape aprašo mūsų gaminio saugos reikalavimus ir remiasi aktualiomis mūsų žiniomis. Jos nesuteikia gaminio savybių garantijos. Mūsų gaminių gavėjas savo atsakomybe turi laikytis galiojančių teisinių dokumentų taip pat ir tokių, kurie nepaminėti šiame duomenų lape.